

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ MĚSTYSE NOVÝ HRÁDEK

2 / 2010

ČERVEN

5,- Kč

www.novy-hradek.cz

Blíží se Jubileum

Říká se, že důvod k oslavě se najde vždycky. Nový Hrádek důvod hledat nemusí. **V roce 2012 uplyne 650 let od první písemné zmínky o Hrádku, což je důvod k oslavě opravdu pádný.**

Proč slavit? Můžeme si odpovědět třeba tak, že společně zase něco prožijeme, více se seznámíme, snad i více sprátelíme a tak posílíme společenství občanů v Novém Hrádku. To pak může přispět i k tomu, že se nám spolu bude žít o něco lépe. Oslavy malé, rodinné, ale i velké, obecní snad ani další význam mít nemusí.

Naplánovat oslavy v jubilejním roce si dala za úkol skupina složená ze zástupců všech spolků a zařízení působících v našem městečku. Na úvodních dvou poradách vznikl návrh programu oslav, který všechny aktivity jubilejního roku začleňuje pod společné logo. První návrh je následující:

- V adventu 2011 zahájení jubilejního roku výstavou betlémů
- Leden, únor 2012 plesová sezona ve znamení jubilea, lyžařské závody
- Březen nebo duben 2012 přednáška věnovaná významným obdobím pro Nový Hrádek
- Hlavní oslavy v květnu 2012 (Vařečka 12.5., hlavní slavnosti 19.5. a 20.5., vzpomínková mše sv. s hosty (očekává se účast nového královéhradeckého biskupa), sokolské sletové cvičení, školní akademie, průvod v dobových krojích, ukázka cvičení hasičů, výstava dobových fotografií a promítání filmů o N. Hrádku, vystoupení žáků školy a školky, den otevřených dveří některých firem, které působí v N. Hrádku...)
- Červen 2012 průvod o Slavnosti Těla a Krve Páně
- Pout' s trhy a sraz rodáků 1.7.2012, otevření školy, školky, úřadu městyse a kostela pro veřejnost (s výkladem)
- Na začátku září 2012 hasičská soutěž O pohár starosty, koncem září posvícení s dožínkovou slavností v kostele a věnováním pamětní stuhy obecnímu praporu u památníku padlých
- Zakončení jubilejního roku silvestrovskou zábavou

O hlavních dnech budou oslavy začínat v kostele a pak se přenesou ven, bude otevřený Frymburk. Chystá se výpravná publikace věnovaná Novému Hrádku v proměnách času, propagační materiály, pamětní mince, turistická známka atd.

Návrhy jsou zatím syrové, náplň se bude ještě propracovávat, očekáváme podněty občanů, každý nápad je vítán. Doufáme, že se nám společně podaří připravit oslavy důstojné i radostné, které osloví většinu obyvatel.

Ing. Antonín Mach

Krátce...

- 6. března byla při příležitosti 160. výročí narození našeho prvního prezidenta **T. G. Masaryka** odhalena v Lánech jeho **jezdecká socha**.
- 25. března opustil **Mírek Topolánek** funkci předsedy **ODS**. Nahradil ho **Petr Nečas**.
- 26. března v místním kině se hráli studenti dobrušského gymnázia úsměvnou **konverzační komedii** dvojice Svěrák – Smoljak nazvanou **Záskok**.
- V měsíci březnu byla **rozebrána kašna** na náměstí. Následně byly vybudovány nové chodníky a pokračovaly práce na **rekonstrukci náměstí**.

- V březnu dostali občané Nového Hrádku příležitost vyjádřit v anonymním **dotazníku** svůj názor na **kvalitu života** v našem městysi. Získané informace poslouží jako jeden z podkladů pro tvorbu Strategického plánu našeho městyse do roku 2020.
- 30. března uspořádala základní škola pěknou **Velikonoční výstavu**.
- 1. dubna **skončilo posílání telegramů**. Telegramy nahradila elektronická pošta.
- 2. dubna na Velký pátek nečekaně napadlo asi 15 cm **mokrého sněhu**.
- 3. dubna pozvali **hasiči** všechny své členy **k fotografování** pro almanach, který vydají u příležitosti **130 let od vzniku** jejich spolku. Oslavy proběhnou koncem června.
- 4. dubna se pastýřským listem po 12 letech působení v úřadě královéhradeckého biskupa rozloučil **Dominik Duka** se svou diecézí. Byl papežem jmenován **pražským arcibiskupem** po Miloslavu Vlkovi. Svůj nový úřad převzal 10. dubna.

- 8. a 9. dubna došlo v Praze k historickému setkání amerického prezidenta **Baracka Obamy** a ruského prezidenta **Dmitrije Medvedeva** k podpisu smlouvy o omezení jaderných zbraní nazvané **New START**.
- 10. dubna **spadlo** za mlhy u Smolenska **letadlo** s polskou reprezentací včetně prezidenta **Lecha Kaczyňského** a jeho ženy **Marie** na palubě. Celkem v letadle zahynulo 97 lidí. Letěli do **Katyně** utít památku důstojníků popravených v Katyni v souvislosti s druhou světovou válkou. Polsko velmi želelo ztráty své duchovní elity před lety i nyní. Pohřeb prezidenta a jeho ženy se konal 18. dubna v Krakově na hradě Wawel.
- 15. dubna došlo k silnému výbuchu **islandské sopky**, po kterém se vytvořil mrak popílků, který zcela ochromil provoz evropských letišť. Ruzyň byla uzavřena do 20. dubna. Po opakovaných erupcích je letecká doprava střídavě zastavována a otevírána.
- 16. dubna zemřel v Římě ve věku 90 let **kardinál Tomáš Špidlík**. Tento vzácný filosof mj. celých 50 let promlouval v rádiu Vatikán.
- 20. dubna se v městysi uskutečnil **sběr železného šrotu**. Svoz provedli jako každoročně místní hasiči.
- 24. dubna byl pro občany Nového Hrádku zdarma proveden **mobilní svoz nebezpečných odpadů**.
- 24. a 25. dubna **Společnost ochránců památek ve východních Čechách** uskutečnila již 6. brigádu na hradě **Frymburk**. Parta nadšenců se snaží částečně obnovit a zpřístupnit náš hrad. Na 6. brigádu nepřišel bohužel pomoci žádný občan z Nového Hrádku, přestože bylo krásné počasí.
- V měsíci dubnu byly uvedeny do oběhu **nové poštovní známky** bez uvedení finanční hodnoty, které platí zvlášť pro zásilky v rámci státu a zvlášť do zahraničí.
- 6. a 7. května se konala v kině **Humanitární sbírka** použitého ošacení pro Diakonii v Broumově.
- 8. května zemřel ve věku 77 let náš v historii první **ombudsman**, právník **Otakar Motejl**. Funkci ochránce lidských práv vykonával 10 let. Těšil se obecné vážnosti a úcty i tím, že se nebál v minulosti hájit a pomáhat disidentům. Rozloučení se zesnulým proběhlo v Praze v divadle Na Fidlovačce.
- 15. května se konal **28. ročník pochodu Hrádouská vařečka**, tentokrát s trasami vedoucími „okolo Frymburku“. 488 účastníků si mohli prohlédnout hrad, kde obdrželi **Glejt o návštěvě hradu**, na který si mohli nechat dát nové turistické razítko hradu. Mohli si také zakoupit pěknou informační brožuru o Frymburku, nové pohlednice aj.

- 14. května se opět **rozvodnily některé moravské řeky**, např. Ostravice, Olše, Odry, Rožnovská Bečva i Morava a způsobily opět **velké záplavy**. Povodeň neu-

šetřila ani pověstné **Troubky**, zcela zničené povodněmi v roce 1997 a znovu obnovené. Kvůli dlouhodobým deštům dochází na řadě míst k nečekaným sesuvům půdy.

- 23. května čeští **hokejisté zvítězili ve finále mistrovství světa v Kolíně n. Rýnem** nad družstvem Ruska v poměru 2:1 Trenéroví Růžičkovi se podařilo dát dohromady bojovné družstvo mladých hráčů, kterým nechyběla vůle zvítězit jako kolektiv. Velkou oporou týmu byli Jaromír Jágr a brankář Tomáš Vokoun.
- 24. května nečekaně zemřel ve věku 45 let **zpěvák** s krásným hlasem **Petr Muk**.
- 28. a 29. května proběhly v místním kině **Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR** Účast voličů v naší obci byla 70,2 %. Výsledky stran: ODS 76 voličů, tj. 19 %, ČSSD 64 voličů, tj. 16 %, KDU-ČSL 60 voličů, tj. 15 %, Věci veřejné 50 voličů, tj. 12,5 %, TOP 09 48 voličů, t.j. 12 %, KSČM 41 voličů, tj. 10,3 %, Dělnická strana sociální spravedlnosti 14 voličů, tj. 3,5 %, Strana Práv Občanů Zemanovci 13 voličů, tj. 3,3 %, Strana zelených 13 voličů, tj. 3,3 %, Suverenita-blok J. Bobošíkové 8 voličů, tj. 2 %, Strana svobodných občanů 7 voličů, tj. 1,8 %, Česká pirátská strana 3 voliči, OBČANÉ.CZ 2 voliči.

Seneca: Vědět, kdy je čas k mlčení a kdy k mluvení, to je velká věc.

Anna Marková

Další události a akce na hradě Frymburk

VI. brigáda 24. – 25. dubna 2010

Poslední dubnový víkend se do Nového Hrádku opět sjeli nadšenci, aby odvedli další kus práce při záchraně hradu Frymburk. Společnost ochránců památek ve východních Čechách pořádala již VI. brigádu. Počasí nám tentokrát přálo. Za slunečné oblohy se na hradě postupně sešlo deset nadšenců. Velice nás potěšilo, že opět dorazili naši přátelé ze Spolku hradu Jenčov (celkem čtyři). Jeho členové k nám dorazili již počtvrté. Podotýkám, že vzdálenost mezi hrady Jenčov a Frymburk činí 185 km!!

Tříčlenná skupina vedená Vaškem z Jenčova zdolala vrchol věže a vyčistila ho od náletů. Další parta nadšenců pracovala u studny a čistila její okolí, aby mohla být provizorně zakryta. Ostatní opravovali poničené schodiště. Na hrad přicházeli návštěvníci a jeden z nich na místě složil tuto básničku:

Hrad Frymburk
*Zřícenina, co zjevuje se a zase ztrácí
a cesta kolem krouží jako sup.
Přemítám, o co líp se mají ptáci,
doletí tam natošup.*

Práce potom pokračovala čištěním studny. Podařilo se nám z ní vytáhnout všechny klády a různé poklady jako například plastové láhve. Vyčistili jsme přístupovou cestu ke hradu od drobných náletů a ty pak spálili.

Druhý den pokračujeme dočištěním studny a odstraňováním dalších náletů v okolí hradu. Pokud chcete vidět, jak brigáda za příjemné atmosféry probíhala, pak se podívejte na video, které natočili přátelé z Jenčova. Toto je přímý odkaz:

http://www.stream.cz/video/7/460913-hrad-frymburk-u-noveho-hradku/?word_id=1375427

Další možností jsou webové stránky www.stream.cz - hledat video, hrad Frymburk.

Hrádouská vařečka na hradě Frymburk

Další akcí, která se tento rok na hradě Frymburk odehrála, bylo mimořádné zpřístupnění této památky 15. května. Tento den v Novém Hrádku místní Sokol pořádal již 28. ročník tradičního pochodu Hrádouská vařečka. Po dohodě s hlavním organizátorem této akce, panem Bohadlem, vedla konečná část všech tras kolem hradu.

Den před startem pochodu se věnujeme přípravám této akce. Na nádvoří hradu za nepřijemného a studeného deště srovnáváme klády na jednu hromadu a natahujeme ochranné pásy. Večer pak s kamarádem Leošem Tymelem z Nového Hrádku, který nám s brigádami od začátku pomáhá, navážíme na hrad stoly a židle.

V sobotu ráno jsme od sedmi hodin na hradě. Nejprve v příkopu pod hradem rozbíjíme netypické ležení. Člen Klubu vojenské historie Brendy Tomáš Kunsta, který s námi při záchraně hradu spolupracuje, nám půjčil starší ukrajinský vojenský stan. V něm pak zřizujeme stánek s prodejem pohlednic, publikací a razítkovací místo. Rád bych zde uvedl, že KVH Brendy rekonstruuje pečotní srub T-S 27 „Nad cestou“ a provozuje v něm muzeum

Čs. opevnění (více na webových stránkách www.t-s27.cz). Na přístupové cestě ke hradu bylo stanoviště pro děti, které si zde mohly vyzkoušet, jak těžké je skákání v pytlí. Za to pak dostaly sladkou odměnu. Na hradě byl návštěvníkům podáván výklad o jeho historii, stavebním vývoji a probíhající záchraně. Zájemci také obdrželi památeční gletj o návštěvě hradu a mohli se na cestu posilnit douškem lahodné Frymburské medoviny. Tímto děkujeme Sokolu Nový Hrádek a úřadu městyse za spolupráci.

Co je ještě nového v tomto roce?

Počátkem roku jsme absolvovali několik důležitých jednání. Prvním bylo setkání s Mgr. Dragounem ohledně archeologického dozoru při záchraně hradu. Následovala jednání s úřadem městyse Nový Hrádek a v březnu s ředitelem NPÚ ÚOP v Josefově ing. Peškem.

26. června proběhne na hradě další brigáda. Při ní bychom rádi provizorně zakryli hradní studnu (cisternu) a také zabezpečili branku v severní hradbě. Dále chceme sbírat kámen z prostoru před bránou, aby zde mohl proběhnout záchranný archeologický průzkum jihozápadního nároží.

17. září budeme celý den připravovat areál hradu na akci pro veřejnost. V rámci Dnů evropského dědictví bude hrad opět otevřen (společně s ním bude také přístupný barokní kostel sv. Petra a Pavla). Slavnosti Matouše z Frymburka, jak jsme akci v září prozatím pojmenovali, proběhnou dne **18. září**. Podrobnosti budou postupně zveřejňovány na webových stránkách našeho sdružení (www.sopvc.cz). Abych jen nastínil plánovaný program slavností – interaktivní komentované prohlídky hradu, vystoupení historického šermu, prodej řemeslných výrobků, propagačních materiálů a další překvapení. Samozřejmě nevíme, jestli se nám podaří zrealizovat vše, co bychom si představovali.

Na závěr bych rád uvedl, že neustále hledáme nadšence a patrioty, kterým není lhostejný osud hradu. Potřebujeme mezi nás získat někoho spolehlivého z místních lidí, kdo by s námi chtěl dlouhodobě spolupracovat při záchraně tohoto krásného a zajímavého hradu, nad kterým si všichni odborníci lámou hlavu. Zapomeňte na minulost. Frymburk za lidi nemůže! Pojd'te mu pomoci! Je to i na vás.

A poslední důležitá informace. Od 1. dubna naše Společnost vyhlásila veřejnou sbírku na záchranu hradu Frymburk. Sběrka je vyhlášena na tři roky.

Můžete přispět jakoukoliv částkou. Účet je transparentní a jeho číslo je:
5170432001/5500

Rudolf Khol,
místopředseda Společnosti ochránců památek ve východních Čechách

V roce 2012 náš městys bude slavit významné výročí. Uplyne 650 let od první písemné zprávy o Novém Hrádku. K tomuto výročí se již nyní připravuje řada akcí, mezi nimi bude také vydání publikace o Novém Hrádku, jejíž historickou část zpracuje PhDr. Ladislav Hladký. Právě on byl tak laskav a aktuálně pro Frymburské ozvěny a pro naši veřejnost napsal pojednání o náměstí, které je neodmyslitelnou součástí každého města nebo městečka (městysse). Děkujeme.

Jiří Hlaváček

NÁMĚSTÍ NA NOVÉM HRÁDKU

Pojmem *náměstí* se označuje nejvýznamnější a obvykle také nejvýstavnější část města (městečka), často obdélníkového nebo – u měst vzniklých tzv. kolonizací ve 13. století – vesměs čtvercového půdorysu. Některá předkolonizační náměstí vznikla přirozeným vývojem na křižovatce několika ulic nebo rozšířením průchozí ulice.

Náměstí jako takové není ovšem až „vynález“ středověku. Podobná veřejná prostranství byla středisky života sídlišť městského charakteru již ve starověku, především v antickém Řecku, kde *město (polis)* bylo přirozeným centrem městského státu. Již zde, zvláště ve státech s demokratickým zřízením (Athény), se náměstí (*agorá*) využívalo nejen jako tržiště, ale především jako shromaždiště svobodných občanů. Kolem stály veřejné a správní, nikoliv příliš výstavné, budovy – *búleutérion* (radnice), *prytaneion* (sídlo a úřadovna radou voleného stálého výboru, jehož členové – *prytanové* – se střídali ve správě města), dále chrámy a oltáře, také sochy a nezřídka i kryté, většinou malo-

vané sloupořadí (*stoá*), jež sloužilo jako úkryt před sluncem i deštěm, dále k procházkám svobodných občanů a někde rovněž (např. v Athénách) jako státní obrazárna (výjevy mytologické a historické).

Snad nejproslulejším náměstím antického světa, mnohem známějším než athénská agorá, je *Forum Romanum*, hlavní náměstí starověkého Říma, dodnes jedno z římských lákadel turistů pro dochované pozůstatky chrámů, vítězných oblouků atd. Leží mezi pahorky Kapitolem a Palatinem a bylo jakýmsi středem světovládné římské říše. Vyčázely odtud silnice do provincií, stál zde senát, za republiky nejdůležitější státní orgán, také tu byl státní archiv, zdobilo je množství soch.

Náměstí kolem roku 1900

Na tuto tradici navazují středověká a po nich i naše moderní náměstí. Většinou zde stojí architektonicky zajímavá radnice, sídlo městské správy. Na náměstích se konaly trhy, scházela se tzv. shromáždění velké obce, bylo-li třeba schválit usnesení týkající se všech obyvatel města. To se vztahuje především k velkým, hlavně královským městům ve středověku, u nás zejména v době husitské. V moderní době jsou náměstí místy různých demonstrací, manifestací i pokojných oslavných shromáždění atd. Také se tu odbyval částečně náboženský život, především různá procesí (slavnost Vzkříšení na Velikonoce, průvod na Boží Tělo). Centrum duchovního života, farní kostel, se ve středu náměstí nachází jen výjimečně (např. děkanský chrám sv. Vavřince v Náchodě). Většinou bývá na obvodu náměstí (renesanční děkanský kostel Nejsvětější Trojice v Novém Město nad Metují, konečně i kostel sv. Petra a Pavla na Novém Hrádku) nebo i mimo ně (např. kostel sv. Václava v Dobrušce). Hlavně se zde konaly pravidelné týdenní trhy, důležité pro zásobování obyvatel měst základními potravinami, a to i z okolního venkova (zelenina, ovoce). Několikrát ročně pořádala města tzv. výroční trhy (jarmarky, z německého *der Jahrmarkt* = výroční trh), jichž se účastnili se svými výrobky a jiným zbožím zejména řemeslníci a kupci z blízkých i vzdálenějších měst a městeček, kteří většinou přiváželi zboží, jež se ve městě nevyrobilo.

Dnešní městys Nový Hrádek vznikl někdy na přelomu 13. a 14. století, nejpozději v první polovině 14. století jako podhradí (odtud zřejmě pomístní jméno *Hrádek*) neda-

lekého hradu Frymburka (uváděn 1354), k němuž z náměstí vede Zámecká ulice. Náměstí Nového Hrádku tvoří obdélník směřující od severozápadu k jihovýchodu. Někteří urbanisté (např. Kuča, Karel: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku IV*, Praha, Libri 2000, s. 489) však podle radiálně uspořádané pluziny kolem dnešního náměstí usuzují, že Hrádek byl založen jako okrouhlá ves (*okrouhlice*), jejíž záhumeničová pluzina byla radiální. Dnešní obdélníkové náměstí vzniklo a jeho tvar by se tedy ustálil až později, někdy v 16. století, kdy lokalita aspirovala na označení městečko a skutečně se jím stala.

Na severozápadní kratší straně Náměstí (dříve náměstí Rudé armády) stojí kostel sv. Petra a Pavla, hřbitovem obklopený a nerozlučně spojený s prvním historickým datem vztahujícím se k existenci lokality (18. červenec 1362). V roce 1721, kdy byla na Novém Hrádku obnovena fara, vyhořel jeho dřevěný předchůdce. Současný barokní kostel, asi podle projektu J. Santiniho, pochází z let 1722 – 1727. U kostela zůstala zvonice s bedněným patrem a podsebitím až do požáru, který 9. května 1843 zachvátil celé náměstí. Při následné opravě došlo k přístavbě věže. Další oprava se realizovala až v roce 1926. Na náměstí byl v roce 1747 instalován mariánský sloup, z roku 1864 pochází kašna a z roku 1868 kamenný krucifix před hřbitovni zdí u kostela.

Rekonstrukce náměstí, 22.5.2010

Původně bývala náměstí nedlážděná, leckde uprostřed tekla potok, který se někdy spíše podobal stoce. (Např. v Hronově, jak uvádí A. Jirásek v Pamětech, bylo náměstí – „městečko“ – hrbolaté, s terénními nerovnostmi, s Drážním potokem uprostřed. O jeho první úpravu se zasloužil známý buditel P. Josef Regner, hronovský farář v letech 1831 – 1845, který podle Jiráskova U nás ve třicátých letech 19. století přiměl své farníky k první známé „brigádě“ na úpravě „městečka“.) Dlouho nedlážděné bylo také náměstí na Novém Hrádku (původně pouze *Hrádek*, o přívlastek *Nový* byl název doplněn koncem 18. století, úředně až v roce 1849). Odbývaly se na něm také tři nikoliv významné výroční trhy (první ve středu po Velikonocích, druhý v pondělí po Nanebevzetí Panny Marie a třetí na den Boží Moudrosti, tedy 18. prosince) a každé pondělí pravidelný

týdenní trh, jež na přimluvu Rudolfa Josefa hraběte Colloredo, držitele opočenského panství, městečku udělil 10. dubna 1736 král a císař Karel VI.

V současné době se dokončuje revitalizace Náměstí na Novém Hrádku. Podle pečlivě vypracovaného projektu bude nově vydlážděno, získá novou autobusovou čekárnu s mozaikou v sousedství. Také se počítá se zřízením neméně než 35 míst pro parkování osobních automobilů. A nezapomnělo se ani na zeď, již v našich sídlišťích městského charakteru ubývá. Dominantami novohrádovského Náměstí nadále zůstanou zmíněné kulturní památky (mariánský sloup, kamenná kašna) a také památník obětem obou světových válek.

PhDr. Ladislav Hladký, CSC.

Projekt „Revitalizace centra městyse Nový Hrádek“ reg.č. CZ.1.13/2.3.00/10.00693 spolufinancován ROP NUTS II Severovýchod bude ukončen v roce 2010 nákladem více jak 5 milionů korun.

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Karlovarský skřivánek – celostátní kolo pěvecké soutěže

Po úspěšném absolvování krajského kola v Jaroměři, kde obě děti, David Kaválek a Adéla Hlaváčková, postoupily do celostátního kola v Karlových Varech, jsme všichni začali tvrdě pracovat a zdokonalovat se. Já, jakožto hudební doprovod, jsem se zaměřila především na hlasitost svého nástroje a rytmus všech písní. Děti s paní učitelkou Janou Soukupovou zlepšovaly intonaci, nádechy, postoj a i úplné maličkosti, na kterých však ve výsledku hodně záleží.

Dne 25.3.2010 jsme vyjeli směr Karlovy Vary na tolik očekávanou soutěž. Byli jsme ubytováni kousek od kolonády v hotelu Slovan, kde jsme strávili dvě noci. Ráno jsem se probudila s nezvyklým chvěním v břiše. Snad to bylo nervozitou, či určitým nadšením, ale rozhodně to byl zvláštní pocit. Řádně jsem se nasnídala, abych nabrala síly do nového, náročného dne. Po snídani následovalo rozezpívání malých zpěváků a potom jsme se všichni, včetně rodičů obou dětí, odebrali na soutěž, která probíhala ve zdejší ZUŠ. Jak se blížilo zahájení soutěže, atmosféra houstla a nervozita v sále by se dala málem i krájet. Nejen účinkující byli vystresovaní, ale i učitelé a rodiče,

byli naprosto napjati. Vzduch v přeplněné místnosti byl čím dál, tím víc vydýchaný a já byla vážně ráda, že naše vystoupení bylo tak brzy po zahájení soutěže. Těsně předtím jsem byla vskutku nervózní, ale jakmile jsem brnkla pár tónů do mé milované kytary, všechny ty nepříjemné pocity zmizely a vystřídala je dávka adrenalinu a nadšené vzrušení pro celou akci. Výkony obou mých svěřenců byly vážně moc dobré. Nezpozorovala jsem snad ani jedinou chybičku. Po odehrání jsem se odebrala do prázdné třídy, kde jsem se odregovala hraním na kytaru. Když odzpívali všichni soutěžící, šli jsme na oběd. Odpoledne bylo vyhlášení výsledků. Všichni byli v očekávání a asi každý si přál dostat alespoň čestné uznání. Konkurence byla ale příliš velká a vítěz mohl být jen jeden. I přesto, že výkon Adélky i Davidka byl vynikající, neumístili se. Rozhodně si však myslím, že to byla dobrá a užitečná zkušenost, jak pro zpěváčky, tak i pro mě.

Asi největší díky však patří paní učitelce Janě Soukupové, která vše zařídila, vybrala písničky a natrénovala je s námi a vložila do toho obrovskou část svého volného času a hromadu úsilí.

Tereza Suchánková

Zleva: Tereza Suchánková, Adéla Hlaváčková, paní učitelka Jana Soukupová, David Kaválek

Měl jsem štěstí, že jsem se mohl zúčastnit celostátního kola pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek v Karlových Varech. Ubytování jsme byli v hezkém hotelu SLOVAN v centru města. Soutěž se konala v pondělí 22.3.2010 v Základní umělecké škole, kam jsme městem pěšky došli. Na soutěži zpívalo 50 dětí. Oba jsme s kamarádkou Adélou Hlaváčkovou vystupo-

vali hned na začátku. Sice jsme se neumístili, ale myslím, že jsme dobře reprezentovali Nový Hrádek a jeho okolí.

David Kaválek

Jsem moc ráda, že jsem se podruhé dostala do celostátního kola ještě s kamarádem Davidem a jela do Karlových Varů. Bylo to tam tak nádherné! Karlovy Vary nejsou obyčejné město. Jsou tam lázně (můžete tam ochutnávat prameny ne moc chutné), jsou tam neobyčejné domy, nad nimi stromy, uprostřed cesty, řeka, málo aut, spíše koňské povozy. Oproti Praze je tam menší provoz aut a méně uspěchaných lidí...

Chtěla bych poděkovat Terce Suchánkové za to, že mě doprovázela suprově na kytaru a také paní učitelce Soukupové za to, že mě výborně připravila. Chtěla bych poděkovat i rodičům za to, že mě podporovali ve zpěvu.

Adéla Hlaváčková

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Zákon o obcích říká, že **jednou ze základních povinností obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby občanů**. Je logické, že pokud představitelé obecního zřízení nebudou dobře znát výchozí stav včetně názorů občanů a podnikatelských subjektů, tak ani nemohou kvalitně naplňovat své poslání.

V rámci analýzy současného stavu podmínek kvality života v Novém Hrádku, která bude sloužit jako jeden z podkladů pro tvorbu Strategického plánu našeho městyse do roku 2020, byla provedena dvě dotazníková šetření, jejichž cílem bylo shromáždění údajů, které by mapovaly názory občanů a podnikatelských subjektů. V jednotlivých kapitolách bylo formou tabulek a grafů provedeno shrnutí výsledků.

Vzhledem k tomu, že provedené dotazníkové šetření a následné jeho vyhodnocení je pro uveřejnění ve Frymburských ozvěnách velmi rozsáhlé (celkem 70 stran), byl pro tyto účely zpracován následující stručný výtah (kompletní výsledky jsou uveřejněny na internetových stránkách městyse nebo jsou k nahlédnutí na Úřadu městyse).

Dotazníkové šetření občané

Dotazníkové šetření mezi občany městyse Nový Hrádek bylo uskutečněno v období od 1. do 12. března 2010. Dotazník byl určen pro obyvatele starší 15 let a byl orientován na několik oblastí života v Novém Hrádku. Mimo základních charakteristik respondentů (pohlaví, věk, dosažené vzdělání a ekonomická aktivita) byly otázky zamě-

řeny na způsob a úroveň bydlení, kvalitu života (hodnocení mezilidských vztahů, nabídky pracovních příležitostí, spokojenost s úrovní obchodů, služeb, školství, zdravotnictví, volnočasovými aktivitami, sociálními službami atd.). Občané mohli vyjádřit své připomínky týkající se Úřadu městyse a činnosti samosprávy. Součástí průzkumu byly i otázky týkající se představy občanů o budoucím rozvoji městyse a jeho prioritách. Každý mohl v závěru uvést, co vnímá jako největší problémy života v Novém Hrádku, včetně připomínek a námětů k rozvoji městyse. Dotazník byl sestaven jako soubor 38 otázek, které byly rozděleny do 7 následujících bloků:

A – Bydlení	E – Internet
B – Kvalita života	F – Veřejná správa
C – Sociální oblast	G – Rozvoj městyse
D – Celoživotní vzdělávání	

Distribuci dotazníků zajišťoval Úřad městyse Nový Hrádek a byly doručeny všem 578 občanům městyse starších 15 let. V elektronické verzi byl dotazník rovněž k dispozici na internetových stránkách městyse. Informace o probíhajícím šetření a jeho významu byly uveřejněny v průvodním dopise a na internetových stránkách městyse. Takto byla zajištěna 100% distribuce dotazníku celému výběrovému vzorku.

Vyplněný dotazník mohli občané odeslat elektronickou formou, poštou nebo jej vhodit do speciální schránky umístěné ve vestibulu Úřadu městyse. O tom, že občanům Nového Hrádku není jejich městys lhostejný, svědčí i na podobné průzkumy celkem vysoká účast. Z celkového počtu 578 distribuovaných dotazníků se jich vrátilo 270, tj. téměř 47 %. 232 občanů vyplnilo dotazník v listinné podobě a 38 odevzdalo dotazník elektronickou formou.

Nejaktivněji se do průzkumu zapojili starší ekonomicky neaktivní občané (29,63 %), naopak nejméně respondentů tvořili mladí lidé do 29 let (18,15%). Největší podíl dotazovaných bydlí ve vlastním domě (73,33 %). Více než devadesát procent oslovených občanů Nového Hrádku je spokojeno s úrovní svého bydlení. O přestavbě nebo výstavbě vlastního domu nebo bytu uvažuje 30 % respondentů. Mezilidské vztahy v Novém Hrádku vnímá většina občanů (69,63 %) pozitivně. Nespokojenost s nabídkou pracovních příležitostí vyjádřilo 45,19 % respondentů. Občané jsou spokojeni s obchodní sítí (84,07 %) i se službami (65,73 %) v obci.

Většina respondentů (70,74 %) nakupuje základní potřeby v Novém Hrádku, důvodem je snadná dostupnost a přijatelné ceny. Část občanů postrádá prodejnu masa (13 občanů), železářství (13) a drogerii (6), ze služeb pak kadeřnictví a holičství (17), bankomat (15) a kavárnu s cukrárnou (12). Spokojenost občanů také převažuje (81,11 %) v oblasti zdravotní péče, pokud byly shledávány nějaké nedostatky, většinou se týkaly malého počtu ordináčních hodin praktického i dětského lékaře. Někteří občané jsou nespokojeni s vybavením a provozem zubní ordinace. K provozu školských zařízení se většina respondentů vyjádřila kladně – s mateřskou školou je spokojeno 58,15 % a se základní školou 60,74 % občanů.

Vyslovené výtky se týkaly především nedostačující kapacity školky – zejména lůžek na spaní a omezení provozu v době letních prázdnin. Vznesené připomínky týkající se základní školy byly většinou individuálního charakteru.

S kulturním vyžitím v Novém Hrádku jsou dotazovaní občané spokojeni (58,89 %). Z nejčastěji uváděných nedostatků jsou to chybějící koncerty a akce pro mládež, divadelní představení, 9 občanů nesouhlasí s omezením provozu kina. Většina respondentů (61,12 %) ohodnotila sportovní vyžití v obci kladně, za hlavní nedostatky považovali chybějící koupaliště nebo bazén, multifunkční hřiště (fotbal, tenis, volejbal), kluziště a posilovnu, zmiňován byl i současný špatný stav sokolovny. Se stávající nabídkou vyžití pro rodiny s dětmi není spokojena polovina respondentů, kteří se k dané problematice vyjádřili. Jako hlavní nedostatek shledávají absenci dětského hřiště.

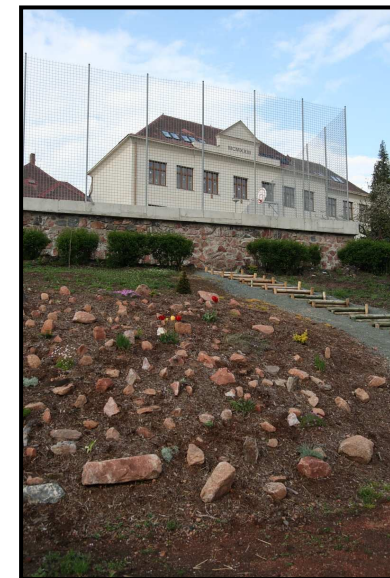
Občané Nového Hrádku při hodnocení prostředí v obci vyjádřili největší spokojenost s celkovou úrovní životního prostředí (92,59 %), dostupností obce hromadnou autobusovou dopravou (83,33 %) a bezpečnostní situací v obci (79,63 %). Naopak nejhůře vnímají kvalitu cest a chodníků v ulicích (67,03 %). Také téměř všechny vybrané služby (dodávka elektřiny, vody, odpadové hospodářství, telekomunikace atd.) jsou ze strany obyvatel hodnoceny pozitivně. Výjimku tvoří zimní údržba komunikací, se kterou byli občané výrazně nespokojeni (64,44 %).

Sociální služby, které jsou umístěny v okolních městech, využívá minimum občanů Nového Hrádku nebo jejich blízkých rodinných příslušníků. Mezi navrhované sociální služby, které v obci chybí, patří především pečovatelská služba, případně dům s pečovatelskou službou nebo domov důchodců. Někteří obyvatelé by uvítali možnost odebírání obědů ze školní jídelny.

V oblasti celoživotního vzdělávání největší zájem respondenti projeví o kurzy zaměřené na informační a komunikační technologie a o kurzy jazykové.

Více než dvě třetiny dotázaných má v domácnosti k dispozici počítač, který je připojen k internetu. Kvalita tohoto připojení je hodnocena spíše kladně. Pokud se občané vyjadřovali k nedostatkům, tak jako největší problém uváděli nízkou rychlost a časté výpadky v případě bezdrátového připojení a vysokou cenu při připojení pomocí telefonní linky.

Převážná část (86,29 %) dotazovaných občanů má dobré zkušenosti z jednání na Úřadu městyse. Špatné zkušenosti uvedlo pouze 19 občanů. Největší část (87,78 %) respondentů je s informovaností o činnosti Úřadu městyse spokojena. Tyto informace občané převážně získávají z úřední desky a z internetových stránek městyse, jejichž úroveň hodnotí kladně. Více než polovina dotázaných občanů hodnotí činnost samosprávy pozitivně. Respondenti, kteří měli nějaké připomínky, nejčastěji uváděli, že zastupitelé hájí pouze své zájmy, nemají svůj názor a jsou nečinní.

Občané by si přáli, aby se do budoucna Nový Hrádek stal klidným, čistým a bezpečným městysem pro příjemné bydlení. Z pohledu zkvalitnění a dalšího rozvoje městyse jsou pro občany prioritami místní dopravní infrastruktura, podmínky k bydlení, upravenost a čistota obce. Při stanovování priorit respondenti na první místo zařadili rekonstrukci místních chodníků a komunikací včetně jejich údržby, dále pak pomoc při rekonstrukci sokolovny a vybudování sociálního zařízení pro veřejnost. Naopak minimální podporu mají návrhy na umělé zasněžování lyžařského areálu a na záchranu hradu Frymburk. Za největší problémy života v Novém Hrádku občané označili špatný stav komunikací a veřejných prostranství (zejména hlavní příjezdové silnice), špatnou zimní údržbu místních komunikací, volné pobíhání psů a koček a jejich exkrementy a málo pracovních příležitostí.

O tom, že se z Nového Hrádku odštěhuje, uvažuje 22 dotazovaných (8 % z celkového počtu respondentů). Nejčastěji uváděným důvodem je nedostatek pracovních příležitostí (5 odpovědí) a případná realizace výstavby větrné elektrárny (4 odpovědi).

Dotazníkové šetření podnikatelské subjekty

Dotazníkové šetření mezi podnikatelskými subjekty, které působí na území městyse Nový Hrádek, bylo uskutečněno v období od 1. do 12. března 2010 souběžně s dotazníkovým šetřením mezi obyvateli.

Mimo identifikačních údajů potřebných pro třídění dat byly zjišťovány názory podnikatelů na obecné podmínky podnikání a místní samosprávu. Zástupci podnikatelských subjektů, které vytvářejí pracovní příležitosti pro místní obyvatele, tak mohli sdělit své názory, problémy a případné plány rozvoje.

Dotazník byl sestaven jako soubor 23 otázek, které byly rozděleny do 5 následujících bloků:

- A – Identifikační údaje
- B – Zaměstnanci
- C – Podnikatelské prostředí
- D – Veřejná správa
- E – Vývojové trendy a záměry

Distribuci dotazníků zajišťoval Úřad městyse Nový Hrádek a byl distribuován všem 55 podnikatelským subjektům působícím na katastrálním území městyse. V elektronické verzi byl rovněž k dispozici na internetových stránkách městyse. Informace o probíhající šetření a jeho významu byly zveřejněny v průvodním dopise a na internetových stránkách městyse. Takto byla zajištěna 100% distribuce dotazníku celému výběrovému vzorku. Vyplněný dotazník mohli zástupci podnikatelských subjektů odeslat elektronickou formou, poštou nebo jej vhodit do speciální schránky umístěné ve

vestibulu Úřadu městyse. Z celkového počtu 55 distribuovaných dotazníků se jich vrátila zpět jedna třetina (18 dotazníků). 15 respondentů vyplnilo dotazník v listinné podobě a 3 odevzdali dotazník elektronickou formou.

Podnikatelské subjekty, které v Novém Hrádku zaměstnávají nejvíce lidí, se do průzkumu zapojily všechny. Menší firmy jsou převážně výhradně orientovány na domácí trh, u větších firem hraje export významnou roli. Profilovými profesemi v místních firmách jsou: dělník v kovovýrobě, nástrojář, svářeč, lakýrník, operátor balení, pracovník expedice, montážní dělnice, modelář, pracovník ve vývoji, konstruktér, truhlář, účetní. Většina firem dlouhodobě výrazně nepostrádá žádné profese. Pokud zde nějaké poptávka je, tak pouze po kvalifikovaných dělnících a řemeslnících. Další profesní vzdělávání je důležité pro větší firmy, menší subjekty mu nepřikládají žádný význam. Situace na trhu práce se odráží i na skutečnosti, že podnikatelské subjekty nepřikládají velký význam roli městyse v rámci lepší dosažitelnosti kvalifikované pracovní síly.

Podnikatelé za nejpodstatnější negativní faktory ovlivňující podnikání v Novém Hrádku považují kvalitu a dostatečné množství pracovních sil, předpisy k ochraně životního prostředí, úroveň zařízení/vybavení firmy pro podnikání a prostory pro podnikání (místnosti, budovy, sklady atd.) Za faktory, které mají menší nebo žádný negativní vliv na podnikatelské prostředí v Novém Hrádku zástupci firem označili dopravní infrastrukturu (dostupnost, obslužnost apod.), dostupnost a kvalitu finančních služeb, bytovou situaci (možnosti bydlení, ubytování), komunikaci a spolupráci s městysem.

Kvalita služeb zajišťovaných místní správou je hodnocena celkem pozitivně. Téměř bez výhrad podnikatelské subjekty posuzují zásobování vodou, kanalizaci, odvoz odpadků, zásobování elektrickou energií a požární ochranu. Ke slabším oblastem patří údržba komunikací a pošta. Pro většinu firem, které se zapojily do dotazníkového šetření, je důležité znát aktuální informace o činnosti Úřadu městyse. Dobré zkušenosti z jednání na Úřadu městyse má převážná část (88,89 %) respondentů, někteří by uvítali i pravidelné vzájemné konzultace se zástupci samosprávy.

S jistými výhradami je Nový Hrádek pro většinu podnikatelských subjektů dobrým místem k podnikání. Menším nedostatkem je omezený výběr pracovní síly a nedostatečný prostor k rozšíření stávajících objektů. Podpora podnikání v Novém Hrádku by měla být v největší míře zaměřena na zlepšování dopravní infrastruktury a zřizování a péči o rozvoj podnikatelských zón v obci.

Z průzkumu vyplynulo, že v několika příštích letech by nemělo dojít k velkým výkyvům v počtu zaměstnanců, pokud k nějaké změně dojde, tak se spíše bude jednat o mírný nárůst. Rozšíření výroby nebo služeb v rámci stávající činnosti plánuje polovina oslovených podnikatelských subjektů a nadpoloviční většina počítá s modernizací či rekonstrukcí současných objektů a zařízení. Pouze 1 respondent plánuje přemístit svoji firmu mimo Nový Hrádek. Podnikatelé od Městysu Nový Hrádek očekávají především vyšší aktivitu při opravě komunikací a podporu při jednání s občany v případě stavby nových objektů pro výrobu.

Zdeněk Drašnar

A CO SOKOLOVNA?

Ty i Tvoje děti tyto prostory užíváte....

Zdá se vám, že jste tento text četli? Ano, začínala jsem na toto téma v příspěvku do Frymburských ozvěn v září roku 2009. Oslovila jsem veřejnost s prosbou o pomoc při přípravách k počínající rekonstrukci sokolovny. Psala jsem, že potřebujeme hlavně mužské ruce. Přišli zase stejní lidé, kteří dali přednost společnému problému.

A mužskou sílu opět potřebujeme. Na jižní straně sokolovny je nahrubo upraven terén pro únikový východ a břeh pod sociálním zařízením. Možná by úpravu provedla firma za nějaký větší peníz. Ale my peníze potřebujeme na pomoc při další rekonstrukci sokolovny. Zkusili jsme se pustit do úpravy terénu a opět přišlo jen pár jednotlivců, kteří si s úpravou poradili. Z velkých kamenů připravovali základ mimo hranici se sousedícím pozemkem. Svah nad tímto základem bychom upravili syčkým materiálem. Ten potřebujeme navozit ručními kolečky. Takže opravdu práce pro dospívající kluky a táty.

Mohu pochválit vydařený úklid u sokolovny 9. dubna 2010, kam přišlo na pomoc 21 členů Sokola i nečlenů. Na pozvánce v sokolské vývěsce jsme měli dodatek, že může přijít na pomoc každý. Přišel jeden nový tatínek bydlicí na náměstí i s dcerkou. Za ta léta pro mne velké překvapení. Ani dětem jednoduché práce neublíží. Celé odpoledne dospělí pracovali a děti si užily na hřišti společného hraní. Byla to pěkná pracovní vesnická pohoda s buřty na závěr.

Svah chceme dát nejdříve do pořádku. Budeme opět vyhledávat společné pracovní akce a to v sokolské vývěsce, na dveřích budovy sokolovny a na stránkách obce pod Sokolem. Kdo by chtěl pomoci jednotlivě neorganizovaně, je možné po dohodě se mnou na tel. 731 158 934, nebo u Jeronyma Holého ml. 736 159 010. Pokud vás doma dospívající mládež zlobí, vezměte ji s sebou k pracovní činnosti. Pokud budete mít nějaký dobrý nápad jak vše řešit, ozvěte se.

Sokolovna a její okolí slouží pro sport, pro školní tělocviky a širokou veřejnost. Areál udržovat a vylepšovat stojí stále mnoho úsilí. Těšíme se na nové tváře.

Martinková Lidmila
náčelnice T. J. Sokol

Výbor T.J.Sokol Nový Hrádek zve příznivce výletů po Krkonoších na **VÝLET DO VÝCHODNÍCH KRKONOŠ**

28. 8. 2010

Z Dolní Malé Úpy přes Pěnkavčí vrch a Růžovou horu na Sněžku a přes Pomezní boudy zpět.

AUTOBUSEM:

do Dolní Malé Úpy-Krakonošovo údolí, parkoviště u Spáleného mlýna.

PĚŠKY:

po zelené - Spálený mlýn – nad Portášovými boudami- Růžohorky

po žluté – Růžohorky – lanovka Růžová hora – rozcestí nad Růžohorským sedlem – Sněžka

po červené – Sněžka – chata Jelenka – Pomezní boudy-Dolní Malá Úpa kostel

po modré – Dolní Malá Úpa kostel – Spálený mlýn parkoviště-**20,5 km**

Trasu nelze zkrátit, pouze ulehčit lanovkou z Růžové hory na Sněžku-2,5km a výškových 290m.

Ještě náhradní trasy :

1/ po zelené – Spálený mlýn – rozcestí Nad Portášovými boudami
po žluté - Nad Portášovými boudami – Velká Úpa
po modré – Velká Úpa – Janova bouda- Spálený mlýn – **11,5 km**

2/ po zelené – Spálený mlýn-rozcestí Nad Portášovými boudami -
Růžohorky – Pec autobusové nádraží/prudké klesání
po modré – Pec – Velká Úpa – Janovy boudy – Spálený mlýn – **15,5 km**

3/ po modré – Spálený mlýn - Janova bouda - Velká Úpa- Pec
Pod Sn. aut. bus - Pec lanovka- lanovkou na
Růžovou horu /nebo na Sněžku a zpět na Růžovou horu/
po žluté – Růžová hora- Růžohorky
po zelené – chata Růžohorky- Spálený mlýn **14,5 km /nejpohodlnější**

Všechny trasy jsou vedeny po turisticky značených cestách.

odjezd z Nového Hrádku 28.8.2010 v 7 hodin

cena 200 Kč za osobu, cesta pronajatým autobusem

peníze budou vybírány při přihlašování

**Přihlášky u p. Martinkové Lidmily na 491 478 077 večer nebo mobil 731 158 934
nebo zdelima@centrum.cz.**

Přihlášky přijímáme od vyvěšení letáku do obsazení míst v autobuse.

Výlet

Ve čtvrtek 27. května jsem vstala plná radosti. „Páni, dnes jedeme na výlet“ říkám si. Rychle se nasnídám, učešu a spěchám na místo srazu. Než se naději, už nastupujeme do autobusu.

Asi za dvě hodiny vystupujeme v Nových Hradech, kde nás čeká prohlídka zámku Nové Hrady a za deset minut nás v zámku vítá sympatický průvodce. Postupně jsme procházeli všechny sály a průvodce nám vyprávěl historii a zajímavosti určitých sálů.

V Nových Hradech na zámku se mi nejvíce líbila 13. komnata, kde byly v policích nad sebou vyrovnány sklenice a staré alkoholické nápoje.

Když jsme vyšli ze zámku, daly jsme si malou svačinku a potom jsme šli směr „První České muzeum cyklistiky“. Pak jsme prošli branou tohoto muzea a na všechny okamžitě dýchla minulost, procházely jsme uličkami a okukovaly kola okolo nás. Nejvíce se mi líbilo kolo, které jsme si mohly vyzkoušet, jedno kolo bylo vysoké asi metr a druhé kolo, spíš kolečko, asi 10cm.

Po návštěvě muzea cyklistiky znovu nasedáme do autobusu, který nás za chvíli vysazuje 2 km od Toulavcových Maštálí, již třetího a předposledního bodu naší výpravy. V zápětí už si vykračujeme po ka-

menité cestě a přímo před námi se otevře les, vstoupíme do něj a potom už všichni pobíháme po lesní cestičce, za několik minut dojdeme ke skalám, chvíli čekáme na ostatní a zase jdeme, až dojdeme na místo ve skalách, kde je nápis: VCHOD, jdeme dovnitř, další nápis: PŘEDSÍŇ, další nápis: ZVON, další nápis: LOŽNICE. Paní učitelky vysvětlily, že tu dříve bydleli Němci nebo partyzáni. Znovu jdeme po lesní cestičce a zase vcházíme mezi kameny. Jde mi z toho hlava kolem. Konečně vycházíme ze skalního bludiště, a kdyby se někdo ohlédl, spatřil by na skále nápis: VÝCHOD.

„Musíme spěchat!!“ říkají paní učitelky, tak tedy spěcháme a za necelých 20 minut cesty lesem se přede mnou objeví spadlý kmen stromu, a když se kouknu za něj,

spatřím ostrý bahnitý růžek. Chvilinku váhám a pak skočím přes kmen přímo do bahna, naštěstí jsem jen trochu špinavá. „Uf“, řeknu si v duchu a šlapu dál, najednou za sebou uslyším výkřik, prudce se otočím. Byla to Pěťa, která také právě dopadla do bahna. A pak už jde vše ráz na ráz. Za nějakou chvíli už stojím u autobusu a jedeme do 4. bodu našeho výletu.

4. bod výletu je v Litomyšli v muzeu Bedřicha Smetany. Nejdříve jsme šli do obývacího pokoje B. S. a tam nám paní průvodkyně řekla něco o něm. Pak jsme přešli do dalších částí bytu Smetanových, kde bylo vystaveno pero, brýle a stůl na kterém skládal skladby a také tam byl vystaven kus jeho deníku, který byl psán německy. „A to je z našeho výletu všechno“, řeknu si v duchu, když nasedáme do autobusu.

Potom už nás čeká jen cesta domů. Celým autobusem se rozléhají výkřiky unavených dětí jako např.: „To byl bezva den“ a podobné.

Sedíme jako na trní a únavou málem usínáme (tedy někteří ☺) a to nás ještě čeká vyprávění doma. „Ale stejně to byl bezva den“, říkám si potom doma, když usínám.

Kateřina Marešová,
4. třída ZŠ, slohová práce

Babiččino tajemství

... dokončení

Na kostelní věži právě odbíjela půlnoc, když dědečka probudil nějaký divný šramot. "Co to jen může být," uvažoval v duchu staroušek. "Vítř to není, myši taky ne, na strašidla nevěřím." Ale to již záhadné zvuky byly silnější a silnější. Dědeček, který se mezi tím ve tmě rozkoukal, myslel, že snad ještě spí a všechno to, co vidí, se mu jenom zdá. Malé prostranství před ním, které bylo osvětlené měsíčním světlem, se pomalu zaplňovalo skřítky. Všichni byli oblečeni do teplých kožíšků, na hlavách měli různobarevné vlněné čepičky a každý si sebou přinesl židličku. Nakonec se dostavil velitel všech pidimužíků Florioš, místo židličky si donesl stupínek, na který se postavil, na oči si nasadil brýle a z rozevřených desek začal číst: "Milí skřítki, dovolte mi, abych vás uvítal na našem výročním sněmu. Ještě dřív, než zahájíme dnešní program, tak si zkontrolujeme, jestli jsme tady všichni." Poté Florioš začal ze seznamu číst jména jednotlivých pidimužíků. Každý skřítek, který byl jmenován, poté vstal a řekl buď "přítomen" nebo "zde" anebo "tady". Když velitel Florioš přečetl jméno pidimužíka Oldasyra, nikdo se neozval. Nevíte někdo, kde je skřítek Oldasyr?" zeptal se přísně Florioš. Nikdo z přítomných nic neříkal, i když každý věděl, že Oldasyr buď zase zaspal, nebo se někde zapovídal, protože tento pidimužík byl známý svými pozdními příchody. "Tak tedy začneme bez něj," řekl Florioš a pokračoval: "Program dnešního sněmu bude následující: za prvé: Zpráva o naší činnosti v uplynulém roce, za druhé: Vyhodnocení nejlepšího skřítky, za třetí: Úkoly na příští rok, za čtvrté: Pohoštění."

Dědeček, kterému z pytlů koukala jenom hlava, napětím ani nedutal a pozorně sledoval veškeré dění před sebou. Do této chvíle si totiž myslel, že vše, co kdy slyšel o různých skřítcích jsou jen takové hospodské žvásty a v životě by ho nenapadlo, že pidimužíci opravdu existují. Teď, když je před sebou viděl, musel chtít, nechtít uznat, že tomu tak je. To, že se dědeček stal svědkem výročního sněmu pidimužíků, bylo dílem velikánské shody náhod, jaká se přihodí jednou za 1000 let. Však posu te sami - Náhoda první: Skřítki, kteří se zde sešli, měli původně schůzi pořádat ve veliké jeskyni na Kozích hřbetech, ale do této sloje se na zimu nastěhoval zlý medvěd Brtník, a tak na poslední chvíli se skřítkovský sněm musel přeložit právě do této bramborárny. Náhoda druhá: Výroční sněm pidimužíků se koná jednou za rok a začíná přesně o půlnoci 12. prosince - a to bylo právě dnešního dne. Náhoda třetí - nejdůležitější: A to, že vítr zafoukal sněhem vrata a dědeček musel v bramborárně zůstat přes noc, aby mohl vidět to, co viděl a slyšet to, co slyšel a věřte tomu, že to opravdu stálo za to.

Po přečtení programu začal Florioš projednávat bod číslo 1 - Zprávu o činnosti skřítků v uplynulém roce. V této zprávě bylo vylíčeno, co se pidimužíkům podařilo udělat, co se udělat nepodařilo, kolik dobrých skutků vykonali skřítki hodní a kolik špatností provedli skřítki zlí. Florioš mluvil již asi hodinu, když tu najednou se do bramborárny přihlítil skřítek Oldasyr: "Moc se omlouvám, že jsem se maličko zpozdlil," pravil udýchaný Oldasyr, "ale v podzemní chodbě jsem se potkal s krtkem, který se mi nechtěl uhnout, dokonce mne zákeřně napadl, ale já mu nasadil hmat, potom chvat a dal

jsem mu pěknou nakládačku." "To ti tak zrovna zbaštíme," řekl přísně Florioš, "už bys, Oldasyre, mohl začít mluvit pravdu a ne pořád lhát, ty tvoje hloupé výmluvy mne už nebaví. Loni jsi pro změnu zase potkal užovku, předloni dokonce zmiji a nebude dlouho trvat a potkáš nejspíš slona. Teď si koukej sednout na místo, ať můžeme pokračovat v dalším programu." Poté Florioš vyhodnotil pidimužíka, který dosahoval nejlepších výsledků. Byl to Ospalín Ospalý, který za minulý rok uspal celkem 1461 dětí. Za odměnu dostal velikou medaili. Když Florioš došel k bodu číslo 3 - Úkolům na příští rok, tak dědeček rozrušením málem vypadl ze svého úkrytu. V tomto bodě Florioš totiž mluvil o tom, že se v příštím roce skřítki chystají rozšířit svoji síť podzemního labyrintu a jedna z chodeb povede pod domečkem, ve kterém dědeček s babičkou bydlí. Florioš dále uvedl, že během průzkumných prací pidimužíci u domečku pod starou hruškou narazili na nějakou velikánskou železnou bednu, se kterou nemohou pohnout. Z tohoto důvodu se práce velice zdrží, protože se bude muset počkat, až se vrátí ze zahraniční cesty skřítek, který je vyškolen na odstraňování různých překážek, které se vyskytnou při budování podzemních chodeb. Co Florioš dále povídal, to dědeček již moc nevnímal, protože musel stále myslet na onu záhadnou bednu, která má být zakopána pod starou hruškou u jejich domečku. Však také se na sněmu pidimužíků již nic zvláště zajímavého nekonalo, snad jen to, že skřítek Haragara Zrzavý se přejeďl koláčema a bylo mu potom velice, převelice špatně. Když na kostelní věži odbyla čtvrtá hodina ranní, tak Florioš sněm ukončil a pidimužíci se rozešli do svých pelíšků.

Ráno v sedm hodin chlapi, kteří přišli do práce odházeli od vrat bramborárny navátý sníh a dědečka tak vysvobodili z jeho zajetí. Počasí se již našťestí umoudřilo, a tak se děda mohl vypravit na cestu. Po příchodu domů děda babičce vypověděl vše, co v noci zažil. Ta mu to nechtěla vůbec věřit, teprve za pár měsíců - na jaře, když zem rozmrzla a děda z pod kořenů hrušky vykopal velikánskou truhlu, mu babička teprve uvěřila.

A co vlastně v té truhle bylo, přesně to, co v takových zakopaných truhlách bývá, no přece Poklad!

A co s tím pokladem dědeček s babičkou udělali, prodali ho a za utržené peníze nechali v blízké vesničce postavit velikánský zábavný park pro děti. V tomto parku byly bazény, klouzačky, tobogány, kolotoče, houpačky, autíčka, no prostě vše, co má v takovém zábavném parku být. A věřte, nevěřte, vše bylo zadarmo.

A co pidimužíci, ti byli rádi, že dědeček truhlu vykopal a oni mohli pokračovat v budování svých podzemních chodeb. Jenom stále nemohou pochopit, jak se děda o tom všem dozvěděl. My to všichni víme, ale jim to nepovíme. Jo, ještě něco, Oldasyr chodí stále všude pozdě a vymýšlí si. Haragarovi Zrzavému se již udělalo dobře, ale koláče ještě stále nemůže ani vidět.

"Dobrou noc, Janičko, dobrou noc, Vlněnko," řekl panáček a všichni tři spokojeně usnuli.

Zdeněk Drašnar

„Kontejnerů na tříděný odpad stále přibývá. V Královéhradeckém kraji je v tuto chvíli rozmístěno 11700 kontejnerů na tříděný sběr. Oproti roku 2008 je to nárůst o 11%. Třídí tu 399 ze 448 obcí, což je téměř 90%. Lidé chápou, že pro hezčí a zdravější prostředí musí něco udělat i oni sami. Doufám, že počet lidí, kteří třídí odpad a kteří jsou přesvědčeni o tom, že třídít je správné, bude i nadále narůstat,“ doplnil Tomáš Pešek, regionální manažer společnosti EKO-KOM, a.s.

Co víme či nevíme o třídění odpadů

Třídění odpadů je v dnešní době naprostou samozřejmostí. V bruselském regionu například od Nového roku zavedli povinné třídění plastů, skla, papíru, plechovek a nápojových kartonů. U nás zatím třídíme odpad dobrovolně. Množství měst a obcí, které se zapojují do sběru tříděného odpadu, však rok od roku narůstá.

Co je třídění odpadu?

Zjednodušeně řečeno - třídění odpadu je sběr jednotlivých druhů odpadů odděleně od ostatních. Roztříděné odpadky patří do speciálních kontejnerů. Takto připravený odpad se recykluje a může se znovu začlenit do výroby. Tím se šetří přírodní zdroje.

Barevné kontejnery – co kam patří?

Většinou najdete pohromadě 3 barevné kontejnery – žlutý, modrý a zelený. **Žlutý** kontejner je určen na plasty, **modrý** na papír a **zelený** na sklo.

Na některých místech je vedle zeleného, také **bílý** kontejner. Oba jsou určeny na sklo. Do bílého kontejneru patří sklo čiré - průhledné lahve, sklenice a skleněné nádoby z domácnosti. Nesmí však být z varného skla. Do zeleného kontejneru se vhadzuje sklo barevné – například lahve od piva, vína či limonád, tabulové sklo, sklenice a skleněné obaly od léků.

Pro sběr nápojových kartonů slouží speciálně upravené popelnice v **oranžové** barvě. Někde se mohou kartony házet do žlutého kontejneru pro sběr plastů, nebo modrého kontejneru pro sběr papíru. Takové nádoby jsou označeny oranžovou samolepkou upozorňující, na možnost sběru nápojových kartonů.

Čím dál častěji přibývají kontejnery **hnědé** - na bioodpad. Do nich mohou lidé vyhazovat zbytky jídel nebo vybraný zahradní odpad.

Zvolna se začínají objevovat **červené** kontejnery na drobnou elektroniku. Měly by pomoci zabránit vyhazování elektrospotřebičů do běžného komunálního odpadu a zároveň zlepšit recyklaci těchto výrobků.

Existují také speciální kontejnery určené ke sběru textilu. Do nich se mohou odkládat oděvy, boty, kabelky a tašky, povlečení, ručníky, oděvní doplňky nebo hračky. Použitelné textilie se vytřídí a jsou pak nabídnuty k charitativním účelům.

Pytlový sběr

Kromě třídění odpadu do samostatných nádob využívá řada obcí sběr do pytlů. Výhodou tohoto systému je, že se dá lehce upravit podle místních podmínek. Je dobře použitelný nejen v menších obcích, ale i ve větších městech.

„Tento způsob třídění je vhodným doplňkem nádobového způsobu sběru. Zejména ve venkovských zástavbách a oblastech s nízkou hustotou obyvatel.“ dodal Tomáš Pešek.

Další informace o třídění odpadů v Královéhradeckém kraji najdete na www.cistykraj.cz.

Kontakt:

Tomáš Pešek, regionální manažer EKO-KOM, a.s.
Tel.: 721 562 554, e-mail.: pesek@ekokom.cz

Koncert Děti dětem

Dny 9. a 10. 6. 2010 byly v Novém Hrádku ve znamení přátelství a zpěvu, dobré nálady i krásného počasí☺. Přijely děti z královéhradeckého Jitra, přesněji dvě přípravná oddělení Skřivánek A a Skřivánek B pod vedením sbormistryň Miroslavy Smolíkové a Lucie Fárové, aby společně s Hrádováčky (pěvecký sbor ZŠ Nový Hrádek) prožily mnoho nových zážitků.

Děti z Hradce Králové poprvé spaly v rodinách zdejších zpěváků. Ráno všichni sdělovali své dojmy jeden přes druhého, to bylo bezvadné...V říjnu pojedou naopak Hrádováci do hradeckých rodin a protože již své kamarády poznali, velmi se na další setkání těší.

Tato akce se těší velké oblibě nejen u všech zúčastněných zpěváků, ale i u občanů Nového Hrádku, proto ji pořádáme již po čtvrté.

Děkuji všem rodinám, které se staraly o děti z Jitra a především rodině Szczurkových, kteří poskytli a připravili bezvadné ubytování pro 19 dětí a dospělých.

Za rok se opět těší

Jana Soukupová

Vystoupení Děti dětem

Ve středu 9.6.2010 k nám přijeli zpěváci z Hradce Králové (Skřivánci). Přespávali v našich rodinách. Moc se nám to líbilo, protože jsme k sobě domů dostali dobré kamarády.

Ve čtvrtek 10.6. jsme vystoupili v kině společně se Skřivánky. Myslíme, že vystoupení se líbilo všem, nám tedy určitě!

Za sbor Hrádováci napsala:

Tereza Holá a Johana Szczurková

Společenská kronika

duben – červen 2010

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Mach Josef	72 let	Drašnar Josef	84 let
Suchánková Emília	71 let	Šmída Jaroslav	87 let
Grim Antonín	75 let	Kopecká Iva	71 let
Hánil Bohuslav	75 let	Marková Anna	71 let
Dušánek Rudolf	70 let	Tluka Zdeněk	79 let
Červená Helena	77 let	Vondřejcová Vlasta	77 let
Říhová Marie	89 let	Kopecká Božena	92 let
Dušánek Zbyněk	73 let	Sychrovská Miloslava	79 let
Holý Jeroným	72 let	Grimová Marie	71 let
Balcarová Blažena	81 let	Klamta Jiří	84 let
Novotný Karel	76 let	Novotná Božena	76 let
Světlíková Maruše	84 let	Drašnar Zdeněk	80 let
Fáberová Jaroslava	87 let	Pohl Josef	76 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městyši.

Noví občáni:

Vojtěch Malač
Julie Hůlková
Pavla Nosková

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Zlatá svatba:

Božena a Mojmír Kopeckých

Manželům přejeme hodně štěstí, zdraví, pohody a splnění všech přání.

Všechny vlaky a autobusy v Královéhradeckém kraji budou zapojeny do jednotného dopravního integrovaného systému IREDO

V neděli 13. června dochází k významným změnám v meziměstské autobusové a vlakové dopravě, která se dotkne celého území Královéhradeckého kraje. Do jednotného, neboli integrovaného dopravního systému budou nově zapojeni všichni dopravci zajišťující přepravu osob v kraji. Nastává tak sloučení všech dopravních služeb ve veřejné dopravě pod organizátora veřejné dopravy - společnost OREDO, která pro kraj tuto činnost vykonává. Smyslem organizace je pozitivní dopad na návaznost a celkovou vzájemnou provázanost autobusových a vlakových spojů v Královéhradeckém kraji.

Systém IREDO, neboli Integrovaná REgionální DOprava, byl prvně zaveden v roce 2005 na Broumovsku a Hronovsku, od roku 2006 na Rychnovsku a ve východní části Hradecka. V roce 2008 na Červenokostelecku. V současnosti pracuje přibližně na 40% území kraje.

Pojďme si prohlédnout výhody, které integrovaná doprava a její rozšíření občanům nabízí.

Přestupy bez dalšího placení

Od 13. června bude možné cestovat na jednu jízdenku po celém území Královéhradeckého kraje. Ta bude platná ve všech autobusech a vlacích na území regionu. I když budete muset přestupovat, již v místě odjezdu si zakoupíte jízdenku až do cíle vaší cesty. Rozhodující není ani to, zda budete přestupovat z autobusu na vlak nebo obráceně. Do systému IREDO jsou také zapojeni i oba drážní dopravci. Společnost VIAMONT a.s. a České dráhy a.s. České dráhy jako jediné nabízejí souběžně s tarifem IREDO také svůj vlastní tarif.

Vzájemná provázanost autobusů a vlaků v uzlových bodech a doprava v taktu

Samotný pojem „integrace“ má svůj původ v latině. Vyjadřuje spojitost nebo úplnost. A ani ve spojení s dopravou není význam tohoto slova jiný. Integrace dopravy a nejen té regionální, je reakcí na poptávku zástupců Kraje. Vzhledem k tomu, že Kraj dopravní obslužnost platí, má zájem na úsporné, ale i efektivní veřejné dopravě. Na straně druhé reflektuje zájem občanů, cestujících, pro které je cestování autobusem nebo vlakem důležité. Celkem přirozeně jdou požadavky těchto dvou skupin proti sobě. Nabídka veřejné dopravy v systému IREDO nebude nikdy schopna nabídnout podmínky cestování, které se vyrovnají cestě

osobním automobilem (odjezd a příjezd přímo od domu, být naprostým pánem svého času).

Ano, autobus nebo vlak na vás nepočká, zdržíte-li se v práci. Taktéž v nich nepojede sami a možná budete nuceni i přestupovat. Ale cílem autorů dopravního systému, společnosti OREDO,

je snaha o maximální provázanost jízdních řádů s důrazem na návaznost spojů, na které je nutno v uzlových bodech přestoupit. S tím souvisí i plánování dopravy v tak zvaném taktu, kdy jsou odjezdy autobusu nebo vlaku, v systému IREDO, z dané zastávky, naplánovány v opakujícím se intervalu. Například každou druhou minutu po celé (5:02, 6:02, 7:02). Pro cestujícího to znamená, že nemusí nosit v hlavě obsáhlé tabulky jízdních řádů a i přesto ví, kdy spoj ze zastávky odjíždí.

Chytré nasazení menších autobusů se odrazí ve zvýšení spojů

Snad posledním doposavad nezmíněným rysem systému IREDO je zvýšení počtu spojů v dopoledních a večerních hodinách a o víkendech. Tento krok se však nemůže obejít bez odezvy v podobě nasazení menších autobusů. Zajištění dopravy v těchto málo frekventovaných časech velkými autobusy by nebylo ekonomické a takto postavený systém by se jistě po pár měsících provozu zhroutil. Do systému IREDO budou tedy nově ve větší míře nasazovány (samozřejmě tam, kde to je vhodné) vedle velkých autobusů i jejich menší „bráškové“. Ti se svou nižší spotřebou a nižší pořizovací cenou uspoří prostředky na provoz spojů v dopoledních a večerních hodinách. Snahou společnosti OREDO je zajistit provoz autobusů a vlaků až do 23 hodiny.

Pod pokličkou

Výše jsme se věnovali mnoha změnám v komfortu cestování z hlediska cestujících a jejich podrobnému vysvětlení. Integrace regionální dopravy na celém území Královéhradeckého kraje je ale náročným procesem, který má své nemalé nároky na autobusové a drážní dopravce zapojené do systému. Přeškolení řidičů a personálu na pokladnách, úprava odbavovacích systémů, provedení změn v plánování turnusů pro řidiče, ale i zajištění výlepu nových jízdních řádů a tarifních map IREDO. Je toho zkrátka spousta, co se musí udělat, aby se v neděli 13. června 2010 rozběhl nový systém naplno.

Jen stalý vývoj může zaručit dlouhodobý úspěch

Věříme, že po možných počátečních nedorozuměních, které se asi nevyhnou žádné změně, bude systém IREDO – integrovaná regionální doprava Královéhradeckého kraje – dobře plnit svůj účel, tedy sloužit cestujícím a reflektovat jejich měnící se potřeby v cestování veřejnými dopravními prostředky.

Maketa hradu Frymburk od Jarmily Haldové

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj Městyse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- stálí dopisovatelé: Anna Marková, Zdeněk Drašnar, Jarmila Drašnarová, Jana Šotolová, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Jiří Hlaváček, Lidmila Martinková, Ing. Jeroným Holý
- příspěvky prosíme zasílejte nejlépe mailem: jirka.hla@tiscali.cz
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Tisk: Daniel Wolf, Vrchoviny, náklad: 150 výtisků. Číslo vyšlo 21.6.2010
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v září 2010, uzávěrka bude 10.9.2010

Pátek 9.

v 18.30 hod *KAWASAKIHO RŮŽE*

Kdo může posuzovat minulé viny? Kdo je může odpouštět? Může jim čas obrousit hrany? České drama podle scénáře Petra Jarchovského. Hříchy minulosti, které můžou hlavnímu hrdinovi zlomit vaz.

Hrají: Lenka Vlasáková, Daniela Kolářová, Martin Huba, Ladislav Chudík a další.

Režie: Jan Hřebejk

Vstupné 60,- Kč

mládeži přístupný

Středa 14.

v 18.30 hod. *MAMAS & PAPAS*

Jiným radí, jak mít děti, sama o své přišla. Čtvrtý celovečerní film režisérky Alice Nellis obsahuje velice intimní a emocionálně silné scény.

Hrají: Zuzana Bydžovská, Zuzana Kronerová, Martha Isoová a další

Vstupné 60,- Kč

do 12 let nevhodný

Pátek 23.

v 18.30 hod. *ROBIN HOOD*

Akční drama Velké Británie (premiéra květen 2010). Britské ostrovy nebyly ve 13. století optimálním místem k životu. Král Richard podnikal křížové výpravy. V řadách jeho vojsk byl i bezejmenný lučištník Robin. Po smrti krále se snaží dostat co nejrychleji domů, do Anglie.

Hrají: Russel Crowe, Mark Strong, Cata Blanchett a další

Režie: Ridley Scott

Vstupné 60,- Kč

do 12 let nevhodný

Program naleznete také na www.novy-hradek.cz/kino.php

V ceně vstupného na jednotlivá představení je připočítán příplatek 1,- Kč dle zákona ČNR č. 241/92 Sb.

Připravujeme: srpen

Na velikosti záleží, Kuky se vrací, Hrdinové z Daranu